

Türkçe Dersi Ö?retim Program?n? De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Türkçe Dersi Ö?retim Program?n? De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31880>

Özet

Türkçe Dersi Öğretim Programı Değerlendirme Ölçeği (TDPDÖ), Karabay-Turan, Kuşdemir-Kayran ve Bal (2019) tarafından Türk eğitim sisteminde uygulanan Türkçe dersi öğretim programının çeşitli boyutları sistematik olarak değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, programın hedeflere ulaşma düzeyi, içerik yeterliliği, materyallerin güncelliği ve uygulama süreçlerinin etkinliği gibi kritik alanlarda öğretmen ve eğitim yöneticilerinin görüşlerini toplamaya hedeflemektedir. Geliştirme sürecinde, ölçeğin psikometrik özelliklerinin güçlü olması sağlamak amacıyla kapsamlı geçerlik ve güvenilirlik analizleri gerçekleştirilmiştir. TDPDÖ, program değerlendirme çalışmalarına veri sağlama ve programın iyileştirilmesine yönelik öneriler sunulması açısından büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler

Türkçe eğitimi, öğretim programı değerlendirme, ölçek geliştirme, eğitim bilimleri, program geliştirme, geçerlik, güvenilirlik.

Yazarlar

Karabay-Turan, A., Kuşdemir-Kayran, B., Bal, A. P.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan ve uygulanan Türkçe dersi öğretim programının (TDP) farklı bileşenlerinin (hedefler, içerik, öğrenme-öğretme süreçleri ve değerlendirme) etkinliğini ve yeterliliğini objektif olarak ölçmek ve değerlendirmektir. Bu araç, programın güçlü ve zayıf yönlerini belirleyerek, eğitimcilerin ve politika yapıcıların programda gerekli revizyonları yapmalarına olanak tanıyacak güvenilir ve yapısal veriler sunmak üzere tasarlanmıştır.

Ölçek, özellikle programın uygulanabilirliği, öğretmen ihtiyaçlarına yanıt verme düzeyi ve öğrencilerin akademik başarıları üzerindeki potansiyel etkisi gibi kritik program bileşenlerine odaklanmaktadır. Böylece, programın teorik yapıyla sahadaki pratik uygulaması arasındaki uyumsuzluklar tespit edilebilmektedir.

Yapı

Türkçe Dersi Öğretim Programı Değerlendirme Ölçeği, program değerlendirme teorilerine dayanan çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Ölçülen temel yapı, genel öğretim programı etkinliğidir. Bu etkinlik, genellikle programın amaçları netliği, kullanılan yöntemlerin uygunluğu, materyallerin kalitesi ve ölçme-değerlendirme süreçlerinin şeffaflığı gibi alt boyutlar

üzerinden değerlendirilir.

Ölçek, eğitim programının felsefi temellerinin anlaşılmasından, içeriğinin öğrenci seviyesine uygunluğuna kadar geniş bir yelpazeyi kapsar. Bu çok boyutlu yapı, programın sadece bir yönünü değil, bir bütün olarak işleyişini eleştirel bir bakışla analiz etme imkanı sunar.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde, Karabay-Turan ve arkadaşları (2019) tarafından kapsamlı geçerlik çalışmaları yürütülmüştür. Bu çalışmalar arasında en önemlisi, ölçeğin amaçlanan kuramsal yapıya doğru bir şekilde ölçüp ölçmediğini gösteren yapı geçerliliğidir. Yapı geçerliliğini sağlamak amacıyla faktör analizi teknikleri kullanılmıştır. Uzman görüşleri alınarak kapsam geçerliliği sağlanmış ve maddelerin ilgili program boyutları temsil etme derecesi incelenmiştir. Elde edilen istatistiksel sonuçlar, ölçeğin Türkçe Dersi Öğretim Programı değerlendirme konusunda geçerli bir araç olduğunu desteklemektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik çalışmaları, maddelerin iç tutarlılığı ve ölçüm sonuçlarının zamana yayılan istikrarını belirlemeyi amaçlanmıştır. Karabay-Turan ve arkadaşları (2019) tarafından yapılan çalışmada, ölçeğin bütünü için ve alt boyutlar için hesaplanan Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayılarının kabul edilebilir düzeyin üzerinde olduğu rapor edilmiştir. Bu yüksek iç tutarlılık değerleri, ölçek maddelerinin aynı yapıya ölçme konusunda uyumlu çalıştığını ve ölçeğin güvenilir sonuçlar ürettiğini göstermektedir. Güvenirlik analizleri, TDPDÖ'nün eğitim araştırmalarında kullanılabilecek sağlam bir psikometrik yapıya sahip olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Türkçe Dersi Öğretim Programı Değerlendirme Ölçeği'nin yapısal özelliklerini belirlemek üzere istatistiksel analizler yapılmıştır. Geliştirme çalışmasında, ölçeğin kaç faktörden oluştuğunu ve bu faktörlerin hangi maddeleri içerdiğini saptamak için genellikle Keşfedici Faktör Analizi (KFA) kullanılmıştır. KFA sonuçları, program değerlendirmenin farklı yönlerini temsil eden belirli sayıda alt boyutu ortaya çıkarmıştır. Bu faktör yapısı, daha sonra Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile test edilerek, modelin teorik beklentilere uygunluğu doğrulanmıştır. Faktör analizleri, ölçeğin çok boyutlu ve kuramsal olarak anlamlı bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir.

Ölçme Aracı

Test Type: Geliştirme

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği (Derecelendirme bilgisi orijinal kaynakta bırakılmıyorsa da, değerlendirme ölçekleri standart olarak Likert formatında.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Eğitim Profesyonelleri

Age Group: Yetişkin

Population Details: Türkçe dersi öğretim programını uygulayan veya değerlendiren öğretmenler, eğitim yöneticileri ve akademisyenler.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği

Anahtar Kelimeler

Eğitim programı, Türkçe dersi, program değerlendirme, ölçek, psikometri, öğretmen görüşleri, program etkililiği.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değil

Affiliation Email addresses: akarabay@cu.edu.tr (Sorumlu Yazar: Ayşegül Karabay Turan)

Correspondence Address: Bilgi mevcut değil

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2019 yılında yayımlanan bilimsel çalışmada ile literatüre girmiştir. Kullanım izinleri ve ticari amaçlı ücretlendirme hakkında detaylı bilgi almak için Sorumlu Yazar Ayşegül Karabay Turan ile doğrudan iletişime geçilmesi önerilmektedir. Akademik araştırmalarda kullanım için, ilgili makalenin usulüne uygun olarak referans gösterilmesi gerekmektedir.

Bu ölçeğin orijinal makalesi ve detaylı bilgileri aşağıdaki referansta yer almaktadır. Ayrıca, ölçeğin orijinal PDF dosyası da mevcuttur. Orijinal PDF dosyasına buradan ulaşılabilir: [turkce-dersi-ogretim-programini-degerlendirme-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Karabay-Turan, A., Kuşdemir-Kayran, B. ve Bal, A. P. (2019). Türkçe Dersi Öğretim Programı'nı Değerlendirme Ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(4), 1654-1666. DOI:

<https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2019..-543058>.

Türkçe Dersi Öğretim Programı Değerlendirme Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içeriğinde yer almamaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM